

08.09.2017

Valtionvarainministeriö

Valtionvarainministeriön lausuntopyyntö 19.7.2017 (VM092:00/2017)

Valtionvarainministeriön asetuseritys rahanpesulaissa tarkoitettua vähäisestä taloudellisesta toiminnasta

Valtionvarainministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausunnon luonnoksesta valtionvarainministeriön asetukseksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa (444/2017, *rahanpesulaki*) tarkoitettua vähäisestä taloudellisesta toiminnasta. Asetus annettaisiin rahanpesulain 1 luvun 3 §:n nojalla. Sisäministeriö toteaa, että asetuseritys olisi uusi, koska aiemmin voimassa olleen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain (503/2008) 4 §:n 1 momentissa valtionvarainministeriölle säädettyä asetuseritysoikeutta ei ole käytetty. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) N:o 2015/849 mahdollistaa soveltamisalaa koskevien poikkeuksien säätämisen eräissä tilanteissa, jotka on huomioitu rahanpesulaissa. Sisäministeriö pitää asetuserityksen antamista perusteltuna, ottaen huomioon direktiivin mahdollistaman jouston sellaisissa tilanteissa, joissa rahanpesulainsäädännön velvoitteiden aiheuttamaa hallinnollista taakkaa voitaisiin pitää kohtuuttomana suhteessa taloudellisen toiminnan määrään. Jotta asetuserityksen antaminen olisi tarkoituksenmukaista, sen osalta olisi kuitenkin varmistettava, missä määrin asetuserityksessä säädetty kriteeri tulisi sovellettavaksi.

Sisäministeriö kiinnittää huomiota siihen, että asetuserityksen 1 §:ssä ehdotettu liiketoimia koskeva kynnyssarvo on tilikauteen kytkettynä hyvin alhainen, jolloin rahanpesulain soveltamisalan ulkopuolelle jäävä taloudellinen toiminta koskisi todennäköisesti hyvin harvoja rahanpesulain soveltamisalaa kuuluvia ilmoitusvelvollisia. Rahanpesulaki koskisi joka tapauksessa toimijoita, joiden toimintaan tai asiakkaisiin liittyy rahanpesun ja terrorismin rahoituksen tavanomainen tai kohonnut riski. Ehdotettu kynnyssarvo on myös huomattavan alhainen suhteessa rahanpesulain 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettyyn satunnaisiin asiakkuuksiin liittyvään kynnyssarvoon (10 000 euroa). Sisäministeriö esittää vielä arvioitavaksi uudelleen asetuserityksen soveltamiskriteeriä ja erityisesti sen kytkentää tilikauteen.

Direktiivin 2 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettu liiketoiminnan vähäisyys absoluuttisina lukuina olisi vaihtoehtoinen kriteeri, joka jättäisi kokonaisliikevaihdon kynnyssarvon kansalliseen harkintaan. Asetuseritykseen on kuitenkin perustelumuistiossa esiin tuoduin perustein ehdotettu direktiivin 2 artiklan 3 kohdan b alakohdan mukaista liiketoimiin perustuvaa kriteeriä, jonka osalta artiklan 5 kohdassa säädetään perustelumuistion mukaan siitä, että kynnyssarvo saa olla enintään 1000 euroa. Sisäministeriö toteaa, että toisin kuin asetuserityksen 1 §:ssä, kriteeriä tarkentavassa direktiivin 2 artiklan 5 kohdassa ei ole kytkentää tilikauteen. Liiketoimiin perustuvan kriteerin kytkeminen tilikauteen ei näin ollen vaikuttaisi vastaavan direktiivin tarkoitusta. Direktiivin 2 artiklan 3 kohdan valossa säännöksessä on liiketoimiin perustuvan kriteerin osalta tavoiteltu erityisesti sellaisia liiketoimintatyyppisiä, jotka olisivat epäkäytännöllinen ja tehoton tapa pestä rahaa tai rahoittaa terrorismia. Perustelumuistioon voisi harkita sisällytettäväksi esimerkkejä,

08.09.2017

jotka auttaisivat arvioimaan, minkä tyyppisiä tilanteita asetuksen soveltamisalaan voisi kuulua.

Sisäministeriö toteaa lisäksi, että asetuksella ei olisi käytännössä vaikutuksia poliisin tai rahanpesun selvittelykeskuksen toimintaan.

Osastopäällikkö

Kauko Aaltomaa

Ylitarkastaja

Virpi Koivu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 08.09.2017 klo 14:58. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

-

Jakelu

Valtionvarainministeriö/ rahoitusmarkkinaosasto

Tiedoksi

Poliisiosasto